

Nr 300.

Av herrar **Skoglund** i Umeå och **Jansson** i Kalix, *angående statsbidrag i vissa fall till engångskostnader vid kommunala yrkesskolor.*

De vanligaste skoltyperna för yrkesundervisning för hantverk och industri är verkstadsskolor samt lärlings- och yrkesskolor. Bland verkstadsskolorna finns två olika slag, vanliga (kommunala) verkstadsskolor och centrala verkstadsskolor. Den grundläggande utbildningen ges vid lärlingsskolorna och de vanliga verkstadsskolorna. Yrkesskolorna har till ändamål att vidga och fördjupa den utbildning, vartill grunden lagts i lärlingsskola, och att — som det heter i § 43 i stadgan den 4 november 1921 (nr 706) för den kommunala yrkesundervisningen — bereda inom hantverk, industri, handel och husligt arbete sysselsatta personer med god praktisk yrkeserfarenhet tillfälle att "såmedelst förvärva de grundligare fackkunskaper och den större skicklighet i deras yrke, som fordras för att höja deras arbets- och förvärvsförmåga eller att åstadkomma nödiga förutsättningar för vissa mera ansvarsfulla befattningar inom de nämnda arbetsområdena". De centrala verkstadsskolorna skall ge en fullständig och fullgod såväl praktisk som teoretisk yrkesutbildning. Enligt 1 § stadgan den 10 oktober 1941 (nr 835) för centrala verkstadsskolor har dylik skola till ändamål "att bereda manlig och, där så befinnes lämpligt, även kvinnlig ungdom inom ett vidsträckt område, i regel landstingsområde, tillfälle till ordnad såväl praktisk som teoretisk yrkesutbildning för hantverk och industri".

Samtliga nämnda yrkesskolformer är statsunderstödda. Till de centrala verkstadsskolorna utgår mycket betydande statsbidrag, såväl till årliga kostnader för undervisningen (t. ex. lärarlöner, lokalhyror samt komplettering, reparationer, underhåll och förbrukning av undervisningsmateriel) som till engångskostnader (såsom anskaffning av undervisningslokaler, lokaler för administration och lokaler för elevinternat, anskaffning av inventarier och inredning för undervisningslokaler och elevinternat, anskaffning av den första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel). Till lärlingsskolor, yrkesskolor och vanliga verkstadsskolor utgår statsbidrag med viss procent av kostnaderna för lärarnas avlöning, dock högst med visst belopp per undervisningstimme, samt med viss procent av kostnaderna för undervisningsmateriel. Till engångskostnader för dessa skolor ges intet statsbidrag.

Vid yrkesskolorna — som ju skall ge en vidgad och fördjupad utbildning utöver den grundläggande yrkesutbildningen — förekommer ibland att undervisningen så utformas, att den faktiskt är helt jämbördig med undervisningen vid en central verkstadsskola. Det kan vara lokala, näringspolitiska eller andra skäl som gör, att undervisningen förlägges till en särskild yrkesskola i stället för till landstingets centrala verkstadsskola. I sådana fall, då fullgoda skäl har gjort att undervisningen förlagts till en särskild yrkesskola i stället för till en central verkstadsskola, synes det icke skäligt, att denna anordning skall beröva huvudmannen möjligheten att erhålla bidrag av staten till alla engångskostnader, vilka i dessa fall regelmässigt är mycket betydande. Det synes i stället skäligt, att möjlighet öppnas för ett statsbidrag till engångskostnader vid dylik yrkesskola med belopp, motsvarande vad som skulle ha utgått, om yrkesskolan varit erkänd som central verkstadsskola.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om en förutsättningslös utredning rörande statsbidrag i vissa fall även till engångskostnader vid kommunala yrkesskolor.

Stockholm den 27 januari 1953.

Gösta Skoglund.

Ivar Jansson,
Kalix.
